

Almanlar Terek cenubunda iki şehir daha zaptettiler

Stalingradda Sovyetler birçok evlerden çıkarıldılar

Moskova Alman hücumlarının püskürtüldüğünü ve 5 inci Rumen alayının bozguna uğratıldığını bildiriyor

Dünkü Alman ve Sovyet tebliğleri

Kafkasyada Karlı dağlarda savaşlar oluyor

Bir Alman harb muhabiri, Volga nehri «Sahipsiz bölge» haline geldi, diyor

Berlin, 4 (A.A.) — Kafkasya bölgesinde Alman ve müttefik kuvvetleri siddetli muharebeler esnasında düşman kuvvetlerini yeniden geri atmışlardır. Alman ordularının (Devamı 5 inci sayfada)

Mareşal Göring

Mareşal Göring'in yeni bir nutku

«Açlık artık bizim için değil karşı taraf için çalışacaktır,,

«Düşman Şarkta mağlûb edilecektir, o zaman İngilizlerle karşı karşıya kalacağız»

Berlin 4 (A.A.) — Mareşal Göring, hasad bayramı münasebetiyle bugün söylediği bir nutukta hülâsa olarak demiştir ki:
(Devamı 5 inci sayfada)

Bulmacalarımız

On üçüncü devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimlerini yarından itibaren neşre başlıyoruz.

Steplerde bir Alman taşe kolı

Berlin, 4 (A.A.) — Alman düşman mukavemetine rağmen ordularını başkomutanlığının tebliğleriyle zaptedilmiştir.

Kafkasya şimal batı kısmında rekabet noktaları karşısında bulurmanlarda ve muharebe tesislerinde bulunan birçok mevziler (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet

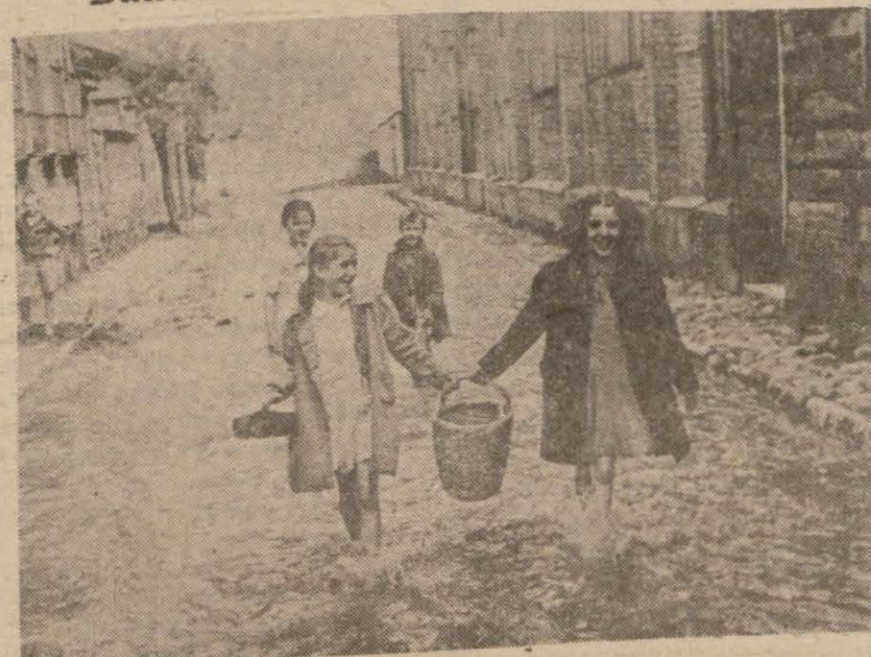
Stalingrad sahasında cereyan etmekte olan büyük meydan muharebesinin manası

Yazan: Emekli General K. D.

1 — Şark cephesinde: Moskovadan yazılan 3 Eylül tarihli hususi bir telgraf çok dikate sayan cümleleri ihtiva etmektedir. (Devamı 5 inci sayfada)

Şiddetli yağmurlar şehirde zararlar yaptı

Bazı semtleri sular bastı, tramvaylar bir müddet işleyemedi, Ankara yolculuğu da Bandırma hattı üzerinden yapıyor

Şiddetli yağmurlarla tamamen sular altında kalmış bir sokak (Yazısı 2 nci sayfada)

Ruzvelt

Ruzvelt Türk Basın heyetini kabul etti

Amerika Cümhurreisi Türkiye'ye karşı duyduğu alâkadan bahsediyor

Vaşington, 4 (A.A.) — Amerika Birleşik devletleri Reisi M. Ruzvelt Türk gazetecilerini kabul etmiş ve onlara «hoş geldiniz» demiştir.

M. Ruzvelt misafir gazetecilere Türkiye'ye karşı duyduğu alâkadan bahsettikten sonra memleket dahilinde yaptığı son seyahati kısaca anlatmış ve sözlerine şunları eklemiştir:
(Devamı 5 inci sayfada)

İşgal altındaki Fransada zahire ve mahsul ambarları yangınları artıyor

İşgal altında olmanın Fransaya da yangın baloncukları atılmış

Vichy, 4 (A.A.) — Ofi: Bir kaç zamandanberi, ezcümle işgal altındaki Fransada büyük sayıda mahsul ve zahire ambarları yangınları artmaktadır. Polis yaptığı incelemeler, bu kabil suikasdlarda mütahassis mücrim (Devamı 5 inci sayfada)

Yeni Gine ve Aleutiende müttefikler ilerliyorlar

Melbourne, 4 (A.A.) — Cenub Pasifik müttefik umumî karargâhı tebliği: Ovel Stanley dağlarındaki Avustralya ileri hareketi devam etmektedir. Salomon adaları: Buin'de gün doğarken yapılan taarruz sırasında (Devamı 5 inci sayfada)

Almanyaya gidecek takım fena çalışıyor

Dün yapılan ekzersizde gördük ki oyuncular isteksiz ve heyecansızdır, nasıl olsa gideriz zihniyetile hareket ediyor (Yazısı 3 üncü sayfanın birinci yüzünde)

Çay fiatı kilo başına 500 kuruş tenzil ediliyor

Çay, kahve ayın 7 sinde İnhisarlar tarafından satılacak

Teşrinievvelin 7 sinden itibaren çay ve kahve inhisarlar tarafından satılacaktır. Memleketin her tarafında perakende çiy kahve 500, kavrulmuş ve çekilmiş kahve 630, çay da 1300 kuruşa satılacaktır. Çay fiatları bu suretle kilo başına 500 kuruş ucuzlamış olacaktır. İnhisarlar idaresi çaylar için kalın, geniş ağızlı hususî şişeler hazırlanmıştır. Kahveler ise hususî ambalajlar içine konulmuştur.

Meb'uslarımız dün Eyüb ve Bakırköy halkını dinlediler

Eyüblüler bir lise açılmasını, halkın muhtekirlerin ellerinden kurtarılmasını istedikler, köylüler de tohum vaziyeti üzerinde durdular

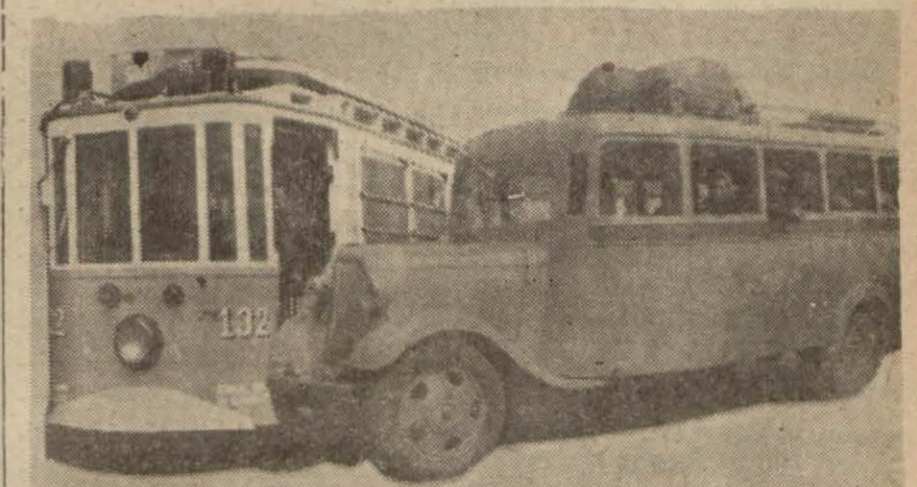

Meb'ustarımız Eyüb halkını dinlerlerken

Birkaç gündünberi şehir halkının dileklerini dinleyen ve tebliğlerini tesbit eden İstanbul mebusları dün öğleden evvel Eyüb kazasına, öğleden sonra da Bakırköy kazasına giderek Parti binalarında çalışmışlardır. Eyübdaki toplantıda mebuslardan Kâzım Karabekir, Ziya Karamürsel, Fakihe Öymen, Hamdi Deniz Parti Vilâyet idare heyeti reisi Suad Hayri Ürgüplü, Eyüb Kaymakamı Said Ali Yücel hazır bulunmuştur. Eyüblüler muntakalarında bir lise açılmasını, memurlara taksitle kömür ve işe maddeleri tevzi edilmesini, bu tevziattan halleden istifade ettirilerek muhtekirlerin (Devamı sayfa 4/1 de)

Şehirde münakale zorluğunu nasıl hafifletebiliriz?

Nakil vasıtaları azalırken şehrin nüfusunun artması bugünkü zorlukları doğurmuştur. Bu zorluklar mevcut vasıtalarından istifade suretile kısmen izale edilebilir

Nakil vasıtalarının kıyafetsizliği yüzünden çekilen sıkıntılar, İstanbul için yeni bir derd olmamakla beraber mekteplerin açıldığı ve kışın gelip çatmakta bulunduğu şu günlerde tetkike değer bir mevzuur. İkinci dünya harbi başlamadan önce İstanbul'da tam kadro ile işletilmekte olan tramvaylardan maada 200 e yakın otobüs, (Devamı sayfa 4/1 de)

Hergün

Paha ihga dair
Yurdun iki ucundan
Gelen iki mektubun
Tekrarladıkları
Hakikat

Ekrem Uşaklıgil

Ne vakit fiat meselelerin den bahsedecek olsam ya zıya başlamadan önce bir tereddüd devresi geçiririm.

Görüp işittiklerimi düşüncelerime katarak söylerken doğru bir harekette bulunup bulunmadığımı muhakeme ederim.

Söylemenin bir zararı olduğu muhakkak: Filân maddenin fiyatı şuna, falanki buna çıktı, de dğimiz dakikada halkı endişeye, netice olarak da stok yapmaya sevk etmiş olabiliriz. Nitekim geçenlerde zeytinyağı ve piriç fiyatlarının yükselişlerine büyük bir yer verilmiş olduğunu görünce ben bile sinirlenmiş, arkadaşlarımdan bu bahai iktisadi haberler çerçevesine hasretmelerini rica etmişim.

Bu düşünceye karşılık meseleyi ara sıra ele almanın faydalı olduğu da muhakkak:

Söylenmiyen derd deri altında ziyadeleşir. Nihayet tedavisi imkânsız bir hal alır. Söylenince tedavi çaresinin bulunması mümkündür, mümkündür kelimesi bile yerinde değil, muhakkaktır.

Üç beş gün evvel bir meslekdaşım söylemişti. Biz daha büyük zorlukları da yenmiş bir neslin çocuklarıyız. Bu derdin çaresi bulabiliriz. Bulmayız ve elbette bulacağız. Binaena leyh çare bulununcaya kadar da imkân oldukça düşünüp söyleyecek ne kaldı?

Dün akşam biri Uzunköprüden, diğeri de Mardinden iki mektub almasaydım bu suale «hemen hiç» diye cevap verebilirdim. Bu mektupları okuduktan, bir kaç defa okuduktan sonra bahis üzerinde söylencek yeni şeyler bulunduğunu görüyordum.

Uzunköprüden gelen mektuba göre orada başlıca yiyecek maddelerinin fiyatları şunlardır:

Buğday 70, zeytinyağı 210, sadeyağı 420, piriç 180, fasulye 140, piliç 140, tavuk 210, nohud 140, peynir 210, sığır eti 140, koyun eti 210, bal 140, üzüm 70 kuruş.

Mardinden gelen mektub biraz daha muhtasar, bununla beraber yine başlıca yiyecek maddelerinin fiyatlarını veriyor. Anlıyoruz, ki orada:

Buğday 70, Kilisten gelen zeytinyağı 180, sadeyağı 350, mercimek 35, et 65, kuyruk yağı 200, kömür 5, odun 3 kuruş.

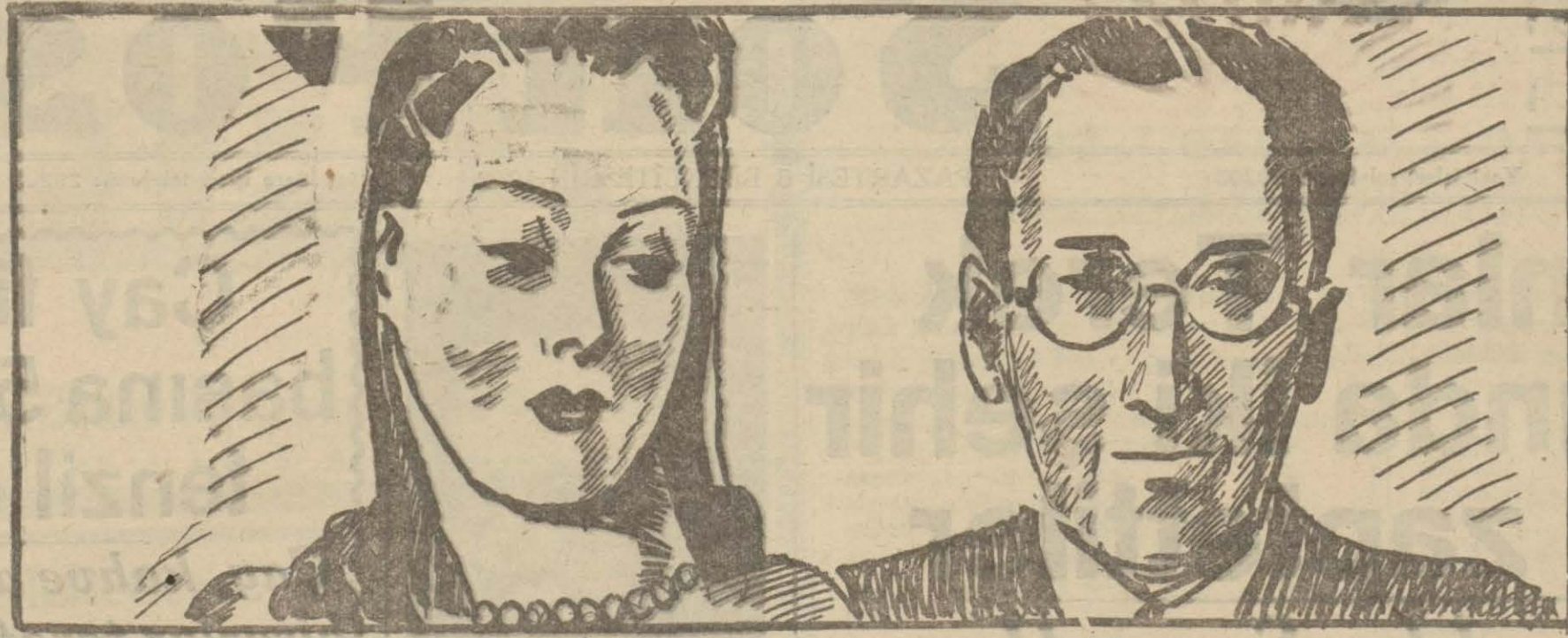
Bu iki listenin mukavasesi esasında göze çarpan ilk nokta yurdun iki bu' du arasında buğday fiyatlarının müsaviliği, yağ fiyatının ise yakınlığıdır, fakat bu iki maddeyi bir kenara bırakacak olursak diğer maddeler üzerinde çok büyük bir fark olduğunu görürüz. Bu fark nohud, et, kömür gibi maddeler üzerinde Uzunköprü'nün aleyhine olarak iki, hattâ üç mislidir.

Bu müşahede buğday ve yağ gibi maddelerin yurd içinde müsavi miktarda bulunduğunu, diğer maddelerin ise fazla bulunana yer taşınarak nisbi bir fiat birliği yapılmasında taşıt zorlukları ile karşılaşıldığını gösterir.

Bazı mntakalarda müsavi, bazı mntakalarda farklı da olsa bu pahalılığın artımı seyri acaba

İkinci dünya harbinin gelişimini takib ederken, havada kuvvetli olmanın milletlerin hayatındaki derin tesirleri hepimizin dikkatine çarpıyor. Fitre ve zekâtınızla Hava Kurumuna yardım edelim.

Resimli Makale:

Kadın, kalbinin sesini dinliyerek hüküm verir.

Erkek, vereceği hükmü kafasında yaptığı hesaptan çıkarır.

İstatistiğe bakmak mümkün olsaydı, kadının daha az, erkeğin daha çok aldandıkları görülürdü.

20 inci asırda ömür ırsadı, sık sık yanıp sonra hatayı tamir etmeye yer kalmamıştı.

Sigortalı hareket etmek istiyorsan hem kalbinin sesini dinle, hem de mantığın hesabını yap ve iki muameleden çıkan notice-leri telif etmeye bak. «N. de Lescure»

Şehir Haberleri

Dış memleketlerden bazı mallarımıza talep artıyor

Diğer maddelerin, bu arada susamın fiyatları bu sebepten yükseliyor

Dış memleketlerden bazı ihraç maddelerimize karşı vaki olan talep artmaktadır. Son günler içinde bilhassa yağlı tohumlara talep fazladır. Bu yüzden susam fiyatları 79 kuruşa kadar yükselmiştir. Fiatlar daha yükselmek istidadi göstermektedir. Ticaret Vekâletinin eski mahsul susam için tesbit ettiği asgari ihraç fiyatı 72 kuruştur. Yeni mahsul için 47 kuruş tesbit edilmişse de piyasadaki vaziyet yeni mahsulde de eski mahsul seviyesine çıkmıştır. Haber verildiğine göre, ihraçat firmaları dış memleketlerdeki alıcıların yüksek fiatlarla talebine uymakta ve fiatları gitkçe yükseltmektedir.

neden ileri geliyor?

İki okuyucumun da sebebi doğrudan doğruya göstermekle beraber kaynağı işaret etmekte benimle fikir birliğinde olduklarını görüyorum:

Pahalılık şimdi köydedir, köylünün malını alarak stok yapmış olan tüccar ise munzam rolü oynamaktadır.

Uzunköprülü okuyucum bir numaralı Büyük Harbden evvel 914 yılına doğru memleketinde cari olan başlıca yiyecek fiatlarını hatırlamış ve bir liste yaparak mektubuna eklemiş, bu liste bana bir hayal gibi geldi, naklediyim:

Buğday 1, zeytinyağı 3, sade yağı 6, piriç 3, fasulye 2, piliç 2, tavuk 3, nohud 2, peynir 3, sığır eti 2, koyun eti 3, bal 2, üzüm 1 kuruş.

Bu Uzunköprülü okuyucum bana bir aralık altının istira vasıtası olarak çıktığı, fakat ölçü olarak kaldığı hakkında birkaç defa tekrar etmiş olduğum bir fikri hatırlatmış, yine bu fikirdeyim, yalnız şimdi bizzat bu okuyucumun yolladığı iki listenin karşılaştırılması neticesinde görüyorum, ki umumi fiatlar altın ölçüsüne göre de artmıştır. Bu Uzunköprülü okuyucum memleketini iyice inceledikten sonra mektubuna son verirken bu pahalılığı kısmen intaç etmiş gibi görünmesine rağmen mahsul alış verişini serbest bırakmakla hükümetimizin çok iyi bir harekette bulunmuş ve doğruyu görmüş olduğunu kaydediyor, ben de bu hüküm hakikatin ifadesidir. Simdi zemin hazır ve temizdir. Munzam tedbirler ile fakat daima serbestiyi muhafaza ederek artık fiatları tesbit etmeye doğru gidebiliriz.

Ekrem Uşaklıgil

Şiddetli yağmurlar şehirde zararlar yaptı

Son yağın sürekli yağmurlardan sonra meydana gelen seller şehrin bazı mntakalarında oldukça mühim tahribat yapmıştır.

Eyübe ve Kasımpaşa Karagümrük gibi semtlerde de 50 den fazla evin bodurum katlarını seller istilâ etmiştir. Çağırılan itfaiye motopompları bu suları boşaltmışlardır. Ortaköyde dere üzerindeki köprülerden biri de sellerin şiddetli dolayısıyla yıkılmıştır. Bilhassa Yedikule ve Beşiktaş tramvay hattında, yokuşlardan akan seller rayların aralarına kesif bir çamur ve kum yığılmasından tramvay münakalesi bir müddet durmuştur. Tramvay idaresi ve belediye temizlik işçilerinden mürekkep birkaç grup bu gibi yerlere süratle gönderilerek raylar ve makas yerleri temizletilmiştir. Modada iskele ciyarındaki barlardan bir miktar toprak da denize doğru kaymıştır.

Ankara - İstanbul seferleri

Diğer taraftan Ankara - İstanbul demiryolu münakalesini temin maksadile Geyveye gönderi

Almanlar bizden 2 bin ton üzüm alacaklar

Haber verildiğine göre Alman firmaları memleketimizden 2 bin ton üzüm alacaklardır. Bunun bin tonu yeni mahsul, bin tonu da eski mahsulden olacaktır. Bu hususta ce-reyan eden müzakerlerin kat'i ve müsbet safhaya girdiği bildirilmektedir. Yapılacak anlaşmanın bugünlerde imzalanacağı tahmin edilmektedir. Mukavelenin imzasından sonra, ihraçat miktarı, ihraçatçıları arasında taksim edilecektir. Fiatlar, evvelce ihraçat birlikleri tarafından tesbit edilen fiat esas tutularak tayin edilmiştir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşımız anlattı: Evlere kömür veya odun nakleden kamyonlarda götürülen odun veya kömürden bir miktarını aşırnak için yeni çareler bulunmuş.

Öyle kamyonlar varmış ki, yükün yüklendiği kısmın zemini gizli bir hazine vardır, kömür yüklendiği zaman bu hazine açık bulunduruluyor, meselâ bir ton kömürün 150 veya 200 kilosu baraya doluyor. Kamyon evinize gelip de boşaltırken sizin bir tonunuzun 200 kilosu barada kalıyor ve kamyon kalkıp gidiyor.

Demiryolu Sirkeci garından Eminönüne kadar uzatılıyor

Antrepoların önündeki Reşadiye caddesinin taşları sökülüyor, yakında ray döşenmesine başlanacak

Sirkeci tren garındaki demiryolunun gümrükler ve antrepoların bulunduğu caddeye kadar uzatılacağı bir müddet evvel yazmıştık. Alâkadarlar münakale ihtiyacının şiddetle hissedildiğini bir zamanda böyle bir hatın ehemmiyetini takdir ederek ray döşeme işini süratle bitirmeye karar vermişlerdir. Bu caddede kaldırım taşları sökülmüş ve Traverslerin konulmasına başlanmıştır. Kısa bir müddet içinde ray döşeme işi ikmal edilmiş olacaktır. Bu hat açıldıktan sonra antrepolarından istifade inkâmı da fazlayla artmış olacak ve bir çok mallar lüzumsuz yere bekletilmiyerek sevk edilecektir.

Demiryolunun döşendiği cadede tramvay kavisi bulunmakta ve ayrıca Eminönü meydanı ile Sirkeci garı arasındaki otomobil otobüs ve kamyon seferleri de yapılmaktadır. Demiryolu inşaatı ve inşaatın sonra vaziyet bu seferleri inkıtaya uğratmayacak - tir. İnşa sistemi ona göre düşünülmüştür.

Feshane fabrikasında bir kaza

İki amele ağır surette yaralandı

Dün sabah Defterdardaki Sümerbankin Feshane dokuma fabrikasında bir infilâk olmuştur. Potalardan biri iş esnasında kazaen patlamış ve 2 işçi ağır surette yaralanmışlardır. Yaralılar hastaneye kaldırılmışlardır. Hayatları tehlikeydedir.

Sadakai fitır

İstanbul Müfelliğinden: Milleimizin en mühim ihtiyacı karıştıran, yurdumuzun hava müdafası esbabını temin hususunda pek kıymetli mes'ulü görülmekte olan ve aldığı teberrüat Kızılay ve Çocuk Esirgeme Kurumlarına her vesileyle yardımlarında bulunulması lüzumu. Fitre ve zekât itisile mükellef olan mübterem ahaliye ehemmiyetle arz ve Sadakai fitran neyi ve mîsaları ilân olunur.

SADAKAI FITIR
Kuruş Para
Buğday unundan 63 20
Ea iyil İyi
Kuruş Kuruş
Rezzaki 200 184

Sabahtan Sabaha:

Yeni şairleri anlamak için acaba bir iki asır Beklemek mi lâzım?

Burhan Cahid

Her sabah matbaada işe başlarken masamın üstünde bir kaç edebi mecmua ve ara sıra birkaç şiir kitabı ile karşılaşırım. Gerçe şiirle ülfetim yok. Fakat boş zamanlarımda en tatlı meşgalem Yahya Kemal, Ahmed Haşimi okumaktır. Haşimin nesri de, nâzımı da bana iştah ilacı gibi gelir. Yazı yazmaktan tiksinti duyduğum zaman ona sarılırım.

Bununla beraber vazife duygusu ile ara sıra bu mecmua ve kitapları da karıştırmaya mecburum. Dün bunlardan birini okudum. Genç şairlerden biri beni hatırlayarak göndermiş, eserinin başına da nazikâne bir dedicace de yazmış.

Bazı meslekdaşların genç şairlere ulu orta hücum ettiklerini bildiğim için yeni çıkan eserleri dikkatle okuyorum. Derler ki şair tabiatın bir parçasıdır. Ondaki servet ve kudreti ancak onu keşfedebilenler görür. Bu me-todla gidince şairi anlamaya çalışmak lâzım. Kafanın bütün fosforile yarım asra yaklaşan bilgimi aydınlatmaya çalışarak bu şiirleri anlamaya uğraştım.

Bazı parçalar hiç de anlaşıl-maz şeyler değil. Meselâ «Tan- rıdan dileğim» serlevhah şu şiir çok açık.

Doksanundayım rabbim doksanında
Neden yaşım benim de yirmi değil.
Neden genç çehreler yumak yumak ta,
Neden benim yüzüm değirmi değil?

Anlaşılmıyan tarafı yok değil mi. Genç sandığımız şair meğer doksanlık bir pinponmuş. Ve çehresi de ince uzun oalcak ki Tanrıdan yaşının yirmiyeye inmesini ve yüzünün tepsie dönmelerini istiyor. Fikir gayet açıktır. Adetâ manzûm bir dilekçe. Tanrıya hitaben yazıldığı için tabii pulsuzdur! Fakat kitabın anlaşılmiyan şiirleri de var. Meselâ:

Mor dalgalar üstünde alevler doluyor,
Ateş renkli bin sırna çözüldü yumağandan,
Kızıl, mercan mızraklar bulutlardan aşiyor,
Karanlık süzülüyor bir sessizlik ağandan!

Kelimelerin hepsi malûm. Fakat şairin bu dört satırla ne demek istediği pek anlaşılmiyor. Bununla beraber genç şairin meselâ (melankoli) serlevhah şiiri gibi bazı parçalar içli ve düşündürücü. Yeni yetişenlerde belki bir şeyler var. Belki biz anlamak ta zorluk çekiyoruz. İncilizler büyük şairlerini anlamak için iki asır çalışmışlardı. Biz de gençler arasındaki Sekspirlerimizi bulmak için birkaç asır bekleyelim.

Burhan Cahid

Bir kamyon küçük bir çocuğa çarparak öldürdü

Dün öğleden sonra Çemberli - taştta Yenilerler caddesinde geçen şoför Galibin idare ettiği kamyon 9 yaşında Kastamonulu Ömer oğlu Mehmed isiminde bir çocuğa çarpmış, çocuk sadmenin tesiriyle yandaki duvara çarparak başından ağır surette yaralanmıştır. Çocuk hastaneye kaldırılmışsa da biraz sonra ölmüştür.

TAKVİM		1 nci teşrin	
Rumi sene	5	Arabi sene	1361
1868	Pazartesi	1861	Hızır
Eyül	Resmi sene	1942	16.
22			
GÜNEŞ	Ramazân	İMSAK	
S. D.		S. D.	
7 01	24	5 28	
12 13		10 26	
	Öğle	İkindi	Akşam
S. D.	S. D.	S. D.	Yatı
E. 13 02	16 17	18 46	20 17
V. 6 16	9 31	12 -	1 30

SÖZ ARASINDA

Büyük sinema san'atkârlarının
küçüklükleri nasıldı?

Amerikada kadınların çalışmasına aleyhtar olanlar var

Hususi müesseselerde çalışan Amerikalı kadınlar hariç olmak üzere yalnız devlet dairelerinde çalışanların sayısı 1940 da, daktilo ve kâtib olmak şartıyla (20) bini aşmıyordu. Bugün bu sayı (100) bini bulmuştur. Bunun (10) bini ise yalnız Amerikan milli müdafaa dairesinde vazife görmektedir. Harb zarureti neticesinde geri hizmetlerde fazla kadın çalıştırmak mecburiyeti hasıl olduğundan dolaydır ki kadın memurların ve işçilerin sayısı birdenbire artmıştır. Daha evvel böyle bir vaziyet tasavvur edilmemiş olduğu için bunlara mahsus çalışma ve oturma mahalleri de hazırlanmamıştır. Amerika hükümeti, bu ihtiyacı, ancak şimdi karşılamaya çalışmaktadır. Gidip gelme zorluklarından dolayı ve yol masraflarından tasarruf için şimdilik üç, dört kız bir odada yatırılmakta ve (40-50) si bir arada çalıştırılmaktadır. Fakat bunlar için, şimdi, hususi ve münasib pavyonlar yapılmak üzeredir. Bu kadın ve kızları barındırmak için o kadar bina sıkıntısı çekilmektedir ki bunlar, öğle yemeklerini, Riyaset-i Cumhuriyete mahsus Beyazsarayın karşısına tesadüf eden yüksek Amerikan federal mahkemesinin geniş harici merdivenleri üzerine oturarak yemek ve yemekten sonra ortalığa birikecek kâğıt parçaları yığınlar teşkil etmektedir.

Sanayide çalıştırılan Amerikan kadınlarının sayısı da gün geçtikçe artmaktadır. Umumiyetle bunları çalıştıran müesseselerinin ve müdüleri kadınların

tarid mesai işlerinde kadın daha sabırlı görünmekte ve ekseriya eli erkekten daha ziyade işe yatkındır. Fakat kadınların fabrikalarda çalıştırılmalarına aleyhtar olan fabrikatörler yok değildir. Bunlardan Vultee tayyare fabrikasının müdürü başta gelmektedir. Bu zata göre, bir kadın kâtib veya daktilo imalât atölyelerinden geçecek olsa bütün erkek başları bu kadına çevrilmekte ve bu yüzden beher geçiş, mesai bakımından fabrikaya (250) dolarlık bir kayba malolmaktadır.

Büyük sinema san'atkârlarının
küçüklükleri

Şirley gibi, Ceci Kogan gibi küçük sinema yıldızlarına bakarak bugün büyük muvaffakiyetler kazanan ve milyonlar vuran sanatçıların küçükken de aynı muvaffakiyetleri gösterdiklerini sanmak yanlıştır. Küçükken sinemada çok muvaffak olmuş sanatçıların büyüdükten sonra aynı muvaffakiyeti gösteremedikleri nadir olmadığı gibi genç çağlarında esaslı bir sanat kabiliyetine sahip olmayanların, sonradan, büyük inkişaf göstermeleri imkânsız değildir.

Bu hususta Amerikan sinemacılığının şayanı dikkat bazı istatistikleri vardır. Bu esaslara göre çocukluklarında fevkalâde istidat göstermiş küçük sanatçılar, sonraları, orta bir kabiliyet göstermekten başka bir şeye muvaffak olamamışlardır. Buna mukabil bugünün meşhur sanatçıların ve yıldızlarının pek çoğu,

di. Meselâ on altı yaşına gelinceye kadar Mari Pikfordu kendi çağındaki kızlara nazaran geri addedenler çok olmuştur.

Meşhur sanatçıları gayet muhteriz ve hattâ biraz da beceriksiz idi, on dört yaşına doğru ilk inkişafı dansta göstermiştir. Fakat esas sanat kabiliyeti pek sonraları göze çarpmıştır.

Jan Harlov ise, anasının tâbirince, sadece bir terbiyesiz çocuktan başka bir şey değildi. Kendisini bir parça harekete getirmek mümkün olmayordu. Son derece tembel ve pek az konuşkandı. O kadar ki, anası, uzun zaman, kızının anormal bir çocuk olduğuna inandı. Onda da, on altı yaşına doğru dans kabiliyeti kendini göstermeye başlamıştı. Annesi, kızını dansöz yapmaya karar verdi. Birkaç sene sonra bu kararın isabeti kendini gösterdi ve Jan Harlov büyük bir aktris oldu.

Şarli Şapleni Londranın fakir bir mahallesinde, üstü başı pis bir halde dolaşırken görenlerin ilerde, bugünkü meşhur Şarlo olabileceğine elbette ki ihtimal veremezlerdi. Ailesi çok fakir olduğu için Şarlo sekiz yaşından itibaren çalışmaya mecbur olmuştu. Fakat alış, verişten başka esaslı bir hususi kabiliyet gösterdiği göze çarpmıyordu. Fakat uyanık ve zeki idi. Onun taklid ve komiklik kabiliyetinin meydana gelmesi ve göze çarpması bir tesadüf eseri olmuştur.

Nitekim Greta Garbo da her hangi bir hususiyet arzeden normal bir çocuktan başka bir şey değildi. Orta bir burjuva aile çocuğuydu.

Almanya'da üç maç yapacak olan İstanbul muhteliti dün Fenerbahçe stadında ilk defa toplu bir idman yaptı. Seyahate çıkacak takımı tam kadrosıyla görmek kabil olmadığı için burada daha esaslı bir fikir vermek kabil değildir.

Muhtelit takımın çalıştırılması Galatasaray, Fenerbahçe ve İstanbulsporun antrenörlerine bırakıldığı için dünkü oyun bu üç muallimin nezareti altında yapıldı. Galatasarayın antrenörü mîster Beget, maçın hakemliğini yaparken diğer iki antrenör de B takımında yer almışlardı. Resmî bir maçtan ziyade bir ders tatbikatı halinde yapılan dünkü oyun bu çalışma sistemi içinde her hata görüldüğü zaman kesildi, yanlışlıklar düzeltildi ve sonuna kadar da böylece devam ederek A takımının 5-2 galibiyetiyle bitti.

Dünkü çalışmaya gelen oyuncuların seçilecek bir takımın ikinci ve son bir idman yapması şayanı tavsiyedir.

Uzun ve yorucu bir işe girişecek oyuncularımızda mukavemetin artırılması, nefes vaziyetlerinin azami dereceyi bulmasına dikkat etmek birinci iş olmalıdır. Dün 90 dakika topla ve adamla dâvâşen oyuncularında mücadeleden eser görmedik. İşe karşı bir lâkaydi ve kanıksama hemen her oyuncunun gö-

şünde onu bir biçki ve dikiş müessesesine kaydettirdiler. Sekiz sene sonra gene bir tesadüf onun da hayat mecrasını değiştirdi ve sahneye intisabına sebep oldu. Büyük Greta, ancak ondan sonra

S P O R

Almanya'ya gidecek
takım fena çalışıyor

Dün yapılan İstanbul kupa maçları

zünde okunuyordu. Çocukların üzerlerine aldıkları vazifenin ehemmiyetini artırmalı, heyecanlarını yükseltmeli, ondan sonra seyahate çıkmalıdır.

İşin ruhu buradadır. Nasıl olsa önümüzde bir seyahat var. «Beni götürmeyip de, kimi götürecekler» hissi sporda yapılacak mücadeleyi sifira indirir, bunun neticesi ise ümid ve heyecan içinde olanları üzer, yorar ve biktirir. Spor heyecan demek değil midir?

Dün yapılan çalışmada biz bu noksanları fazlasıyla gördük.

Dünkü antrenmanda takımlar şöyle tertib edilmişti.

A takımı: Cihad - Salim, Bahadır - Hüseyin, Ömer, Esad - Filcret, Hakkı, Melih, Şeref, Şükrü.

B takımı: M. Ali, Gringoir, Murad - Musa, Ali Rıza, İbrahim - Muhteşem; Arif; Makrey; Kadri; Halid.

Hakem: M. Beget

Ömer Besim

Dünkü kupa maçları

İstanbul kupa maçlarının ilk turu dün Fenerbahçe ve Şeref sahalarında başladı. Bazı takımlar maçlara gelmediği için bir kısım oyunlar yapılamadı.

Davudpaşa 8 — Demirspor 3

Lig maçlarında aldığı iyi neticelerle nazarı dikkati çeken Davudpaşa takımı bu maçta çok üstün bir oyun gösterdi ve maçı 8.3 gibi iyi bir netice ile kazandı.

İkinci oyun Beykozla Rumelihisar takımları arasında idi. Rumelihisar takımı sahaya çıkmadığından Beykoz takımı hükmen galib sayıldı.

yüble Beylerbeyi arasında yapılmıştır. Beylerbeyi takımı çıkmadı ve Eyüb galib sayıldı. Anadoluhisar 5 — Topkapı

İkinci takım arasındaki oyun çekişme ile oldu. İlk devreyi kazanan Anadoluhisar takımı maçı kazandı.

Taksim 4 — İstiklâl 1

Bu maç bir sürü tekme altında yapıldı. İlk devre 3-0 sim takımı lehinde bitti. İkinci devreye tarif edilmez bir sertlik devam etti ve maçı Taksim 4-1 kazandı.

Dün yapılan güreşler

Dün Kumkapıda Güreş kulübünde yapılan tecrübeliler arasındaki güreş müsabakalarına Kasımpaşa, Kurtuluş; Arslan klublerine mensub 23 güreşçi rakip olmuş ve müsabakalar bir intizamla sona ermiştir. Teknik neticeler şunlardır:

56 kilo 1 — Tahir (Güreş Cemal Kâmil (Güreş).

61 kilo: 1 — Bektaş Sağır (Güreş), 2 — Manol Uçar (Kurtuluş).

66 kilo: 1 — Panayot (Güreş), 2 — İhsan Erolsal (Güreş).

72 kilo: 1 — Nevzat Sezgin (Güreş), 2 — Koço Martanos (Güreş).

79 — 1 — Ahmed Kaşıkçı (Kasımpaşa), 2 — Celâl (Güreş).

87 kilo 1 — Mehmed Sıralı (Devamı sayfa 4/1 d)

Bulmacamız

«Son Posta» nun tarihî tefrihası: 74

PATRONA

HALİLİN AKİBETİ

— Han konağında yok mudur?
— Andadır efendim.
— Ya hemen gelür mü?
— Cuma namazından mu kaddem gelmeğe çalışacağını söyledi. Ülemeden birini bekler imiş.

— Kendüsi böyle mi dedi.
— Kethüdası söyledi.

Sadrazam sakalını tutamlayarak başını eğdi. Kırım Hanından şüphe etmeğe başlıyordu: Evvelki gün sadakat yemini eden Kaplan Giray dünkü mecliste hükümetin Patronaya karşı olan aczini gördükten sonra durumunu değiştirmiş miydi yoksa? Sadrazamın davetini oyalayıp ülemeden birini beklemek?

Ya bu ülemeden biri kim olabilirdi?

Şu sırada ülemanın, hükümete ve saraya değil «Etmeydanına» yanaşmak istediğine göre...

Mehmed Paşanın akli başından gidecek gibi oluyor, şu Kırım Hanına açıldığına bin defa pişmanlık getiriyordu. Eğer, bu adam hükümeti zayıf gördüğü için Patrona Halile gidip «her şeyi olduğu gibi anlatacak olursa büyük ve önüne geçilemez bir fırtına çıkacak, sarayı da, kendisini de süpürüp götürececek bir mahiyet almış olacaktı!

Bre aman, sadrazam birdenbire neye karar vereceğini şaşırtıp gitmişti. Karşısında boynunu büküp bekliyen İbrahim ağaya hisimla bağırdı:

— Bre durman, şu han olacağın konağı tecessüs eylen. Şu gizliye beklediği âdem kim imiş, anı öğrenüp gerüye avdet eylen.

— !...

— Kendünizi bir köşeye nephan eylemeği dahi unuttun.

— Kendümüz mi gidelim sul-tanım?

— Elbet kendünüz gidin.

İçeriye kızlar ağası Beşir ağa giriyordu. Kapıcılar kethüdası İbrahim ağa seğirterek çıktı. Sa-

sındaki sebil içine girecek, orada su maşrabalarının dizildiği deliklerden birinden Ayasofyanın alt başındaki konağa gelecek hocanın kim olduğunu gözleyip öğrenmeğe çalışacaktı.

Hava soğuk fakat açık ve güneşliydi. İbrahim ağa sebilden yokuş yukarı çıkarken sol üst başa gelen konak kapısını iyice göz hapsine alabiliyordu. Kırım Hanının evi önünde kapıcılar ve hizmetkârlar vardı. Kapıcılar kethüdasının çok beklemesine meydan kalmadan Ayasofya tarafından katırlı bir hoca belirmişti. Katırın yanı sıra iyi giyimli uşağı yürüyen bu hoca himdi? Katır ağır ağır Kırım Hanı-

nın kapısı önüne yaklaşıyordu ki, İbrahim ağa eğilip dikkat etti: Kaplan Girayın uşakları koşup hayvanın dizginlerini tutarak hoca efendinin kolaylıkla inebilmesine yardım ettiler. İbrahim ağa daha dikkatli bakınca yüreği çarptı: Katırdan inen hocayı mükemmelen tanıdı. Hayret ve ürküntü içinde bir elini alına götürerek geri geri çekildi. Katırla gelen hoca Patrona Halilin üçüncü Ahmede zorla Anadolu kadıaskeri yaptırmış olduğu Arnavud Zülâli Hasan efendinin ta kendisiydi. Demek Kaplan Giray Han bu adamı bekliyordu!

(Arkası var)

İstanbul Belediyesi İlanları

Tahmin bedeli	İlk te. minat	
8384,55	628,83	Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Zührevi hastahaneler hastahaneleriyle Zeynep Kâmil Doğumevi, Edirnekapı Sıhhat Merkezi ve Üsküdar Çocuk Bakımevinin yıllık ihtiyacı için alınacak muhtelif cins kuru erzak.
7148,70	536,15	Haseki, Cerrahpaşa, Beyoğlu ve Zührevi hastahaneler hastahaneleriyle Zeynep Kâmil Doğumevi, Edirnekapı Sıhhat Merkezi ve Üsküdar Çocuk Bakımevinin yıllık ihtiyacı için alınacak 1833 kilo sadeyağ.
7281,90	546,07	Hastahanelerle sıhhi müesseselerdeki hayvanlar için alınacak 47100 kilo sam n ve 15000 kilo ot.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı kapalı zarf usulüyle eksilimeye konulmaktadır. Şartnameleri Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale tarihi 9/10/1942 Cuma günü saat 15 de Daimi Encümende yapılacaktır. Talebinin ilk teminat makbuz veya mektubları ile kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarla 2490 No. lu kanunun tarihi itibarıyla çevresinde hazırlanacakları teklif mektublarını ihale günü saat 14 de kadar Daimi Encüme vermeleri lâzımdır. (269)

Şehir Tiyatrosu komedi kısmı büfe ve gardrobü 942-943 yılı faaliyet devresi için kotraya verilmiş üzere açık artırılmaya konulmuştur.

Kira bedeli muhammeni (660) lira ve ilk teminatı (49) lira (50) kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. İhale 9/10/1942 Cuma günü saat 14 de Millî Koruma kanununa tevfiқан muhammen bedeli kabul edener arasında kur'a keşideşi suretille Daimi Encümende yapılacaktır.

Taliblerin ilk teminat makbuz veya mektubları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalarla ihale günü muayyen saatta Daimi Encümende bulun-

«Son Posta» nun edebî romanı: 127

Erkeği Kadın Yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Büyük hâdiseler yaşamak, gene büyük saadetlerden derin ızdırab uçurumlarına yuvarlanmak, ruhu heyecanla doldurmak arzudur bu! Çok defa hissederiz, içimizde bir boşluk vardır, bunun ne ile dolacağını bilmeyiz. Buna bir çare ararız. Bir tesadüf, bir hâdis, farkında olamadan, ruhumuzun susuzluğunu giderir. Kalbimizde bulunduğu çarpıntı, özleyip te, ne olduğunu bilmediğimizdir. Başımızdaki dönme, benliğimizi sarımsan hisler, azab, elem, bahtiyarlık, merhem aradığımız yaramızın deşer; bu intizar devresinden kurtuluruz. Başımıza gelen, bu mukassî hayatı unutturan, bilmeden beklediğimizdir. Vedad da bir şey istiyor, bir şey arıyor, bir şeye aç, bir şeye susamıştır. Neyel!

Ruh, aksini bulacağı hâdiseye kadar, bir kurd sinsiliğiyle insanın içini kemirecektir. Vedadda da öyle..

Memleket san'at hayatında geniş akisler uyandıran, çılgınca alkışlanan konserinin bile kendisine ifade ettiği hiçbir şey yoktur. Sürekli heyecan arıyor bu kalb! Bu heyecanı nerede ve kimde bulacaktır. Semahati bulmaktan mütevellid sevinç hızını aldı, arkadaşlığa doğru bir akış.. Onun yanında müsterihtir, çünkü ona ihtiyacı vardır, yanında eski günleri hatırlıyor, kaybettiğini yanında görmek bahtiyarlığını duyuyor. Bu da yavaş yavaş tavsiyor mu? Arkadaşlık, ruhta heyecanların ışığını yakmaz. Tutuşmak lâzım! Heyecan yaratmak, heyecan içinde yuvarlanmak, kaybolmak lâzım! Semahat bundan kaçıyor. Demek ki, tevekkülle, bu dümdüz yoldan yürümeli..

— Kadar.. İnsan etrafı ağaçlı, güzel manzaralı bir asfalt yolda ne kadar yürümeye tahammül eder? Her yürüyüşün bir

dad, gagesiz, hiçbir şey beklemeden, kadere tâbi yürüyecek. İşte buna tahammülü yok.. İçinde hâlâ eski Vedaddan kalma his kırıntıları var. Ayağa kadar gelmiyen macerayı bizzat yaratmak.. Bu başka bir kadın aramak mıdır? Hayır, belki de aynı maceraya yeni bir çeşni vermek.. Fakat Semahat istemiyor. Füsün, o bir çocuk, zavalı bir genç kız.. Gönül.. Evet.. Semahatin gençliğini temsil eden halile eski günlerin havasını getiriyor Lâkin.. Semahatin kızı. Bu pek gülünç ve iğrenç! Saadet?.. Olamaz, o ne ise gene odur. Sadece hislerin kadını..

Tünele yaklaşıyor.

Üzgün, bezgin ve ne yapacağını bilmez bir vaziyette..

Birden bir kadın sesinin kendisine seslendiğini duyuyor:

— Vedad!. Vedad!..

Silkinerek etrafına bakmıyor. Omuzlarından muhteşem iki kürk sallanan şahane bir kadın! Gözlerini kırıştırıyor. Sıması yabancı değil kendisine bu kadının.. Genç kadın, eldivenli küçük elini, gözlerinin içine kadar gülerken uzatmıştır.

— Vedad, haydi bir gayret et te beni tanıma!

Avucu içinde kaybolan küçük eli sıkarken, hafızasını toplamağa çalışıyor ve birden, yüzünün hatları genişliyerek:

— Oo, İclâl, sen.. Sen ha!..

Kadın, Vedada rastlamaktan mütevellid bir sevinç ve heyecan içindedir.

Vedad elini çekerken bırakmayor:

— Bu kadar mı unuttun beni Vedad!..

Gözünün önüne köy, İclâlin gençliği, maceraları, onunla kavgaları, hattâ Semahatin bu hâdiseden dolayı yaptığı müdahale geliyor. Fakat, İclâl, büsbütün güzelleşmiş, muhteşem bir kadın olmuştur..

ma gelmezdi İclâl! Böyle dalgın dalgın giderken, birdenbire karşına çıkınca o kadar şaşırıdım ki..

— Tabii, büyük san'atkârlar dalgın ve zorlu olurlar. İnsan böyle şöretin şahikasına çıkınca, etrafındakileri küçük görür.

— Ruhan hiç değişmemiş İclâl! Eskisi gibi sitemi seviyor sun! Bilmezsin seni gördüğüm için ne kadar memnunum.

(Arkası var)

İstanbulun kurtuluşunda Halkevlerimizin müsamereleeri

Emmönü Halkevinden: İstanbulun kurtuluş yıldönümü 6 Birinciteşrin 1942 Salı günü akşamı saat (20.30) da Evimiz salomandaki programla kurulacaktır. Arzu edenlerin davetiyelerini büromuzdan almaları rica olunur.

Program: 1 — İstiklâl Marşı, 2 — Konferans: İstanbulun jeopolitik ve sosyoloji ehemmiyeti, 3 — Temsil; Değişen adam - Temsil şubemiz amatörleri.

Beyoğlu Halkevinden: İstanbulun kurtuluşuna tesadüf eden 6. Birinciteşrin. 942 Salı günü saat 18 de. Halkevi-mizin Tepebaşıdaki Merkez binasında bir toplantı yapılacaktır.

Program: 1 — İstiklâl Marşı, 2 — Konferans (E. Samih Hafız Tansu tarafından), 3 — Konser (Ev Korosu tarafından).

Kadıköy Halkevinden: İstanbulun kurtuluş Bayramı münasebetile 6/10/1942 Salı saat 21 de yapılacak tören.

1 — İstanbulun kurtuluşu hakkında söylev. 2 — Konser, 3 — Terbiyevî film (Sinema).

Herkes gelebilir.

İstanbul Belediyesi
Şehir Tiyatroları
Komedi kısmı
YALANCI

Temsiller akşamları saat 20.30 başlar. Cumartesi ve Pazar günleri matine

Meb'uslarımız dün Eyüb ve Bakırköy halkını dinlediler

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

ellerinden kurtarılmasını, Eyüb kazasına bir hasta otomobilinin tahsis olunması, Verem dispanserine yeniden yatak ilâve edilmesini istemişlerdir. Halktan bazı kimseler de hükümetin pahalılıkla şiddetle mücadele etmesi ve muhtekirlere en şiddetli cezaların verilmesini temenni etmişlerdir.

Bakırköydeki toplantıda mebuslarımızla birlikte Kaymakam Bahir Öztrak, Parti Kaza Reisi Yusuf Ziya, Halkevi Reisi İhsan Önel bulunmuştur. Firuz köyü muhtarı, köyün hububat, toprak ve tohumluk ihtiyacı yüzünden sıkıntı çektiğini söylemiş, ziraî asayişin intizama sokulmasını istemiştir. Tohumluk için verilen 42 ton hububatın kâfi gelmediğini, bu miktarın en aşağı iki misline çıkarılması lâzımgeldiğini de ilâve etmiştir. Kâzım Karabekir, cevap olarak toprak kanununun yakında tasdik edilerek mer'iyet mevkiine gireceğini ve bahsedilen hususların bu şekilde telâfi edileceğini bildirmiştir.

Bir başka müracaat sahibi de memurlara yeniden zam yapılmasını, sabit gelirli vatandaşların sıkıntı içinde olduklarını, evvelce yapılan zammın yüzde bir kaçıyuz artan hayat pahalılığını karşılayamadığını söylemiştir.

Kâzım Karabekir, cevap olarak: «Hükümet bu husus üzerinde çalışıyor ve esaslı tetkikler yapıyor. Mesele çok şümüllüdür, yalnız memurlar değil hususi teşekküllerde çalışanlar, bilhassa gazete muhabirleri ve şirketlerde çalışanlar küçük memurlar da bu kadro içine girer. Hayat pahalılığı dehşetli surette yayılmıştır. Hükümetin bu hususta cezri bir tedbir alması beklenebilir» demiştir.

Serenler köyünden bir başka köylü de, köy halkı ile büyük toprak sahiplerinden Osman Resneli arasındaki ihtilâfi mevzu

bahsetmiştir. Köylünün anlattığına göre, Osman Resnelinin ekindeki topraklar mahkeme kararı ile 20 bin liraya satın alınarak köylüye tevzi edilmesi kararlaştırılmıştır. Bu miktarın 20 bin lirasını hükümet bankaya yatırmıştır. 2 bin lirasını da köy ahâlisi temin etmiştir. 8 bin lirası kenüz borç halindedir. Osman Resneli mahkeme kararını kabul etmiyerek davayı Temyize sevkettirmiştir. Vaziyeti bu şekilde izah eden köylü, Osman Resnelinin Temyizden vazgeçmesini temenni etmiştir. Orada hazır bulunan Osman Resneli ise haklı olduğunu söylemiş, «Arazimiz dar, toprak da hasistir. bu yüzden verilen tohumlar yetişmiyor» demiştir.

Şenlik köyü halkından da biri, köyün köy kanununa göre ıslahını, Florya çiftliğinin sahiblerinden satın alınarak köylüye mal edilmesini, burasının bir nümune köyü haline getirilmesini, Rus abidesi denilen metrük kışlanın sefarethaneden alınarak bir köy enstitüsü haline konmasını istemiştir.

Halkın isteklerini dinleyen mebuslar şerefine Halkevi san'at kârları «Erkek Güzeli» piyesini temsil etmişlerdir.

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Başlık	maktu	500	kuruş
1 nci	sahife	400	»
2 nci	sahife	250	»
3 ncü	sahife	200	»
4 ncü	sahife	100	»
İç	sahife	60	»
Son	sahife	50	»

Şehirde münakale zorluğunu nasıl hafifletebiliriz?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

muhtelif semtler arasında yarıdımçı servis hizmetleri görüyordu. Diğer taraftan sekiz yüz kadar hususi otomobille adedleri bir ni bulan taksi otomobilleri de halkın tediyeye kabiliyetine uygun bir tarife ile şehrin münakale ihtiyacını kısmen önlemeğe çalışıyordu. Fakat bugün vaziyet aynı değildir. Bir talım sebebler yüzünden şehrin iç münakale kadrosunu teşkil eden vasıtalar bizzat azalmıştır.

Okuyucularımıza esaslı bir mukayese yapmak imkânını vermiş olmak için, harb başlamadan evvel şehrin münakale hizmetine ayrılan nakil vasıtaları miktarile, bugün aynı işe tahsis olunan vasıtaları günlük yolcu adedleriyle birlikte tesbit ediyoruz:

Harb başlamadan evvel
Tramvay adedi

Romork	Motris
80	185

Tramvaylarda günlük yolcu adedi

170.000 — 175.000
Hususi otomobil : 716
Taksi : 997
Otobüs : 164

Bugün
Tramvay adedi

Romork	Motris
66	110

Tramvaylarda günlük yolcu adedi

250.000 — 270.000
Hususi otomobil : 85
Taksi : 850
Otobüs : 28

Bu rakamlar da gösteriyor ki, bugün şehirde hissedilen münakale zorlukları, yeni vasıtalar temin edilememesinden ve bu sebeble taşıt kadrolarının daralmasından ve bunların yedek aksamlarıyla sair işletme malzemelerinin tedarikindeki güçlüklerden ve nihayet şehir nüfusunun artmasından tevelliud etmektedir. İzdihamı ve münakale güçlüklerini doğuran diğer bir mühim

âmil de; ekseri devlet daireleriyle, sınaî ve ticari müesseselerin, okulların büyük bir kısmı ile, tiyatrosu, sinema ve emsali gibi eğlence yerlerinin hattâ pazar mahallerinin en mühimlerinin de şehrin merkezinde toplanmış olmalarıdır.

Şehrin bünyesine taallük eden bu hususiyet pek tabii olarak, sabahları iş saatlerinde muhitte merkezde, akşamları da muayyen tatil zamanlarında merkezden muhite doğru akan muttarid bir yolcu kalabalığı meydana getirmektedir.

Yeni vasıtalar temin edilemediğine göre bu vesait kifayetsizliğini kısmen olsun hafifletmek için mevcut münakale vasıtalarından şu suretle istifade olunabileceği düşüncesindeyiz:

1 — Lâstiksizlik yüzünden işliyemiyerek garajlarda takoz üstüne alınmış olan taksilere lâstik temini..

2 — Motörlü nakil vasıtaları sahiblerince, yedek aksam vesair işletme levazimatının kolayca ve ehven fiatlarla bulunabilmesi imkânının pratik bir düzene bağlanması..

3 — Eminönü, Karaköy, Taksim ve Fatih gibi nüfusu mütakâsif muntakalara taksimetrenin yazacağı ücreti tecavüz etmemek şartile tur taksi servislerinin ihdası..

4 — Sahipleri tarafından taksi haline getirilen, fakat haddi zatında bu kimselerin şahsî hizmetlerinden gayri bir işe yarayan ve adedleri bir hayliyi bulan otomobillerin umumî menfaate alınmaları.. F. Ö.

Madagaskarda harekât

Londra, 4 (A.A.) — Doğu Afrika umumî karargâhı tebliği:

Tananarive cenubunda ilerleyen kuvvetlerimiz Antsirabe'yi işgal etmişler ve halk tarafından hararetle karşılanmışlardır.

"Son Posta,, nın bulmacası: 19 - (15)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Sollan sağa doğru:

ru:

- 1 — Bir deniz kuşu (9).
- 2 — Sefaretler erkânından biri (5), Saba (4).
- 3 — Geçmiş zaman (4), Bir nakil vasıtası (5).
- 4 — Askerler (4).
- 5 — Aktörün yaptığı (3), İta (3), Uzaklık nida (2).
- 6 — Lezzetli (5).
- 7 — Mukavva mahfazalar (7).
- 8 — Bir renk

(2), Başma ile gelirse büyük olur (2), Uzak (4).

9 — Genişlik (2), Çok değil (2), Bir harf (2).

10 — Devletlerin alâmeti mahsusası (4), Vahşi bir hayvan (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:

1 — Ay (5), İki yan keskin bıçak (4).

2 — Dede (3), Yağmur borusu (4).

3 — Kepazelik (7), Bir emir (2).

4 — Serom (3), Bir çalgı aleti (5).

5 — Bir külhanbeyi tâbri (2), Eklmiş (5).

6 — Sakatlık (5), Tok olmayan (2).

7 — Bir tuvalet aleti (5), Bir erkek adı (4).

8 — İşçinin kullandığı (4).

9 — Mutfak levazimatından (3), Bir nevi balkon (6).

10 — Müslümanların ibadet şekli (5) Şaşırsız (3).

SPOR

(Baş tarafı 3/1 de)

gelmez (Güreş), ağır 1 — Ahmed Samsunlu (Beşiktaş).

Ankarada yapılan at yarışları

Ankara 4 (Hususi) — Ankara at yarışlarının ikinci hafta koşuları bugün büyük bir kalabalık önünde İpodromda yapıldı.

Neticeler şunlardır:

Birinci koşuda Sifkap tek başına koştu.

Günün en enteresan koşularından biri Arab atları koşusu idi. Burada Tomurcuk birinci, Tarzan ikinci, Can üçüncü oldu. Müsterek bahis ganyan 170, plâseler sırasile 140, 200, 335 kuruş verdi.

Üçüncü koşu İngiliz tayları arasında idi. Beklenmedik bir netice verdi. İhâmi Aytacın Nilüferi birinci, Varadın ikinci, Destegül üçüncü oldu. Müsterek bahis: Ganyan 2400, plâseler sırasile 740,220 kuruş verdi.

Dördüncü koşu üç yaşında İngiliz atları arasında idi.

Birincilliği Buket, ikincilliği Davalacro, üçüncülüğü Gongadin kazandı. Müsterek bahis: Buket ve Demetin ganyanı 255, Buket plâse 170, Davalacro plâse 230, Gongadin plâse 200 kuruş verdi.

Üçüncü dördüncü koşular arasındaki çiftte bahis: Nilüfer - Buket kombinezonu 6970 kuruş verdi.

Son koşuyu da Elhan kazandı ve ganyan 115 kuruş verdi.

Memleket haberleri

Şuhutta

Süratle inkişaf eden bu nahiye teşkilâtının kaza teşkilâtına çevrilmesi ihtiyaç haline geldi

Şuhut, (Hususi) — Burası otuz kilometrelik bir yol ile Afyona bağlı güzel ve şirin bir nahiyedir. Şuhutun merkezinde beş bin nüfus barınır. Köylerle birlikte umumi nüfusu yirmi bine balığ olmaktadır.

Nahiye Müdürü

Şuhut, hem Cemil Kılıçoğlu küçük el san'atlarında, hem de ziraatçilikte ilerlemiş, hayvancılıkta da meşhurlaşmaya başlamıştır. Nahiyenin merkez ve köylerinde eskiden 65 şî geçmiyen dokuma tezgâhı adedi şimdi üç yüze yükselmiş bulunmaktadır.

Nahiyenin 37 köyü vardır. Bu köyleri yekdiğerine bağlayan yolların uzunluğu yüz kilometreyi buluyor. Şuhutun senelik hububat istihsalı takribi olarak 22 bin tona balığ oluyor. Muhitte afyon ekimine de ehemmiyet atılmakta, bunun bilhassa yağından istifade ciheti gözetilmektedir.

Nahiyenin tam teşkilâtli olmaması burada ve köylerde vatan-dağı zorluklarla karşı karşıya bulunduruyor. Bilhassa resmî işler için halkın daima afyona gitmeğe mecbur kalışı işlerde aksaklıklar husulüne sebep olmaktadır. Bu itibarla, ötedenberi buranın bilhassa kaza haline ifrağı için müracaatlar yapılmaktadır. Şuhut belediyesinin bütçesi 23 bin liradır. Belediyenin, kasaba işlerine itina ve ihtimam gösterdiği ilk bakışta anlaşılıyor. Belediyenin tek noksanı doktordur.

Nahiye, genç ve vukufu bir müdür tarafından idare edilmektedir. Cemil Kılıçoğlu ve ona mesai arkadaşlığı yapan Parti ve Belediye mensubları arasında vücud bulan ahengi burada takdirle kaydetmek lâzımdır.

Şikâyetler İhtiyaçlar

Kütahya ile Uzunköprü hattında kaybolan denk

Uzunköprü icra memuru Mustafa Nail Tavlı yazıyor:

— 1/8/942 tarihinde Kütahyadan Uzunköprüye gönderilmek üzere şimendifer idaresine verdiğim 375 kilo ağırlığında ve altı parça eşyacığmdan bir parçayı 72 kiloluk bir dengi alamadım.

Bunun aratılması ve teslimi hakkında 18/8/942 tarihinde telle Münakalât Vekâletine müracaat ettiğim halde aradan birçok zaman geçmesine rağmen maalesef müsbet veya menfi bir cevap gelmedi. Bu denk içinde eşyalarımın en kıymetlisini teşkil eden bir yazı makinesi, bir kat elbise, bir yatak, iki kilim ve kıymeti 500 lirayı bulan sair ev eşyası vardı.

★

Konyada kapanmış fırınların açılması isteniyor

Konya okuyucularımızdan Ali Rıza Yener yazıyor.

— 1 Eylül'denberi Konyada ekmek karnesiz veriliyor, fakat izdiham çok fazladır, halk saatlarca fırınlar önünde bekliyor. Karne ihdası sırasında bakkal dükkanına kalbedilen fırınlarda da ekmek çıkarılmasını alâkadarlardan bekliyoruz.

★

Bigada çinko kova ve leğen imalâtı

Biga (Hususi) — Hacı Habib

torunu tenekeci Ahmed usta adında bir genç elime geçirdiği oluklu lâmarınları düzelterek bunlardan kova ve leğen yapmaya başlamıştır. Şimdi bütün halk, mühim bir ihtiyacı karşılayan bu yeni mamulâtı kapıya vurmaktadır.

19 Eylül bilmecemizde kazananlar

19 Eylül tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılmıştır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir şişe kolonya

İstanbul Şişli 43 üncü ilkökull sınıf 5 talebesinden Sevgi Sürel.

Bir Atatürk tablosu

İstanbul kız lisesi sınıf 3.C den 1129 Leman Erdem.

Elişi kasteti

Keşkin ikinci ilkökull sınıf 3 den 34 Müjga Saner.

Diş fırçası

(Son Posta Hatıralı)

İzmit Yemenciler içinde kahveci İsmail eli ile Refik Torga, Silivri gazetesinin bayli Hasan Yıldırım eli Ali Güner, İstanbul Fındıklı 12 inci İsmet İnönü okulu 3.A dan 373 Yıldız Görelli, İstanbul Beyoğlu Firuzpaşa Kadılar caddesi No. 25 de Leman Üzerden.

Dis macunu

İzmit Karabaş mahallesi Yol sokak No. 28 de Rahmi Küçükörel, Ankara Maarif Vekâleti muhasebe müdür müavini Mehmed Ali oğlu Muammer Gürten, İstanbul 5 inci ilkökull sınıf 4 den Nispetiye Avcı, İstanbul Fatih kız orta okulu sınıf 6 dan 519 Sahavet.

Büyük muhtıra defteri

Hayrabolu hususi muhasebeye Ahmed Özcoşar, İstanbul Fatih İskenderpaşa mahallesi Vatanperver sokak No. 18 de İnci İnal, Amasya Emel mebaası müdürü kızı İffet Soğukpınar.

Alkış

İzmit Tepecik mahallesi İstanbul cad. desî No. 255 de Bülend Yıldırım, Biga M. Kemal mahallesi No. 54 de Huriye Şimşek, İstanbul Hacıoğlu Çıksalen sokak No. 26 da Kenan Yanardağ.

Kabulu saban

(Son Posta Hatıralı)

Kastamonu lise orta kısım sınıf 2.A dan 1076 Safer Kart, Soma mahkeme başkâibi Kemal Özkök oğlu Rauf Özkök, İstanbul Büyükdere sefaret sokak No. 39 da Melin Haşimoğlu.

Küçük muhtıra defteri

Düzce tahiriye kâibî Servet Yılmaz

Küçük okuyucularımıza

Gazetemize gönderilen bilmece mektublarının üzerine behemehal (Bilmece) kelimesinin ve bilmecenin çıktığı tarihin yazılması lâzımdır. Bu Kayıtlara riyet edilmeden gönderilen mektuplar kur'aya sokulmamaktadır.

elli Siyami Yılmaz, Adapazarı Çarşacı İstasyon ara sokak No. 9 da Nejad Berk, sun, İstanbul Fatih Sarıgül Mutemed sokak No. 43 de Naci Çalış.

Alüminyum bardak

(Son Posta Hatıralı)

Ankara Gümrükler Vekâleti tetkik müdürlüğü memurlarından Recai Gücer kızı Nesibe Gücer, Kırşehir Yenice mahallesî No. 76 da Şemsettin Yaşımın, İstanbul Fatih büyük Karaman caddesi N. 49 da Rabiye Hadunoğlu.

Ayna

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çağaloğlu kız orta okul sınıf 2.C den 98 Nûr Demir, İstanbul Beyoğlu Kumbaracı yolu No. 126 da Nusret Tuğal, İstanbul Sirkeci istasyon büfe-sinde Tanaş.

Kitap

Ankara Öncebeci Dumlupınar yolu No. 49 üst katla Türkân Dinmez, Bozüyük posta, telgraf memuru Cemal oğlu Muzaffer Akayata, Aydın avukat Rifat Aydın kızı Hatice Aydın, Bursa Sedbaşı Ünlü cadde, Hamam sokak No. 4 de Yalçın Eğilmez, İstanbul Fatih Çifte numaralar sokak No. 22 de Kaya, İstanbul Kabataş erkek lisesi talebesinden İbrahim Dalfes.

Kartpostal

Çorlu orta okul sınıf 3.A dan 274 Ahmed Taşoğlu, İzmir Eşrefpaşa 642 inci sokak No. 20 de Halil, İstanbul Şehzadebaşı Çiçekçi sokak No. 6 da Mazlum Aras.

«Son Posta» nin spor tefrihası: 130

Kara Ahmet

Yanığın ağız burnu kalmamıştı

Kara Ahmed, esasen gözü kararmış bir halde boğuyordu. Hem de göz açtırmıyordu. Nihayet hasmını süre süre boyundurukla altına aldı ve bir hamlede boyunduruğu boşaltarak hasmının ardına sıçradı, kemaneyi bastı. Yanık Hüseyin, allak bullak olmuştu. Ağız burnu kalmamıştı. Öyle olduğu halde daha hâlâ hasmının altından kalkmak için çabalıyordu. Kara Ahmed hasmını son bir defa daha ezmek için kemaneden kapana atladı. Yanık, kapana girmemek için çabaladı. Fakat Kara Ahmedin kuvveti galib gelip hasmını bastı. Yanık Hüseyin, acı ve zehir gibi bir boyunduruktan sonra bu sefer de kapana girmişti.

Kara Ahmed, kapana vurur vurmaz gırtlak dolmasını sardı. Hasmını çevirmek üzere zorlanmaya başladı. İşte bu sefer Yanık Hüseyinin hali harabdi. Onun bu, kurd kapanında kurtulacağına kimse sened veremezdi. Dostları bile şöyle konuşuyordu:

— Bu, sefer tamamdır.

Yanık Hüseyini sevenler bağırıyordu:

— Pes et!

— Ulan pes et!

İsmail ağa, Kara Ahmedin bu haline bayılıyordu. O da arada bir sesleniyordu:

— Ha Ahmed!

Hergeleci, Ahmedin cesurane güreşini takdir ediyordu. Hasmını zorla kira kira yenecekti.

Ahmed, hasmını epeyce ezdi. Fakat bir türlü çevirip yenemiyordu. Bu kadar ezilmeğe rağmen Yanık Hüseyin da pes etmiyordu. Kurdkapanı faslı epeyce sürdü. Beş altı dakikadan fazla süren bu ezgîlikten sonra Yanık Hüseyin, canını dişine takarak son bir hamle ile kapana söktü, doğruldu. Hasmını üzerinden öne attı. Ahmed, Yanık Hüseyinin önüne düşer düşmez bir sıçrayışta kaçarak ayağa kalktı. Yanık Hüseyinin hali olmuş olsa

idi, bir hamlede Ahmedin kisbe arkasına kasnağından tutarak zapt edebilirdi. Lâkin takati kalmamıştı. O da Ahmedin arkasından ayağa kalktı.

Kara Ahmed, ayağa kalkar kalkmaz çırpınarak nara savurdu:

— Hayda Hüseyin be!

— Hayda maşallah be!

Yanık Hüseyin, hasmını boş bırakmamak, kendisini ezgin ve zebun göstermemek için o da çırpınarak narasını savurdu:

— Hayda Ahmed be!

Ahmed deli divane olmuştu. Bu derece zora karşı hasmını pes etmemişti. Şimdi de karşısında çırpınarak nara savuruyordu. Ölmüş iken dirilmiş olan Yanık Hüseyin, tekrar güreşe koyuldu. Kara Ahmedin hamlelerine göğüs germeğe başladı. Yanıkın bu hali herkesi şaşırttı. Ona pes et diye bağırın taraftarları bile hayretlere düştü. Birbirlerine söyleniyorlardı:

— Ulan! Amma da it canımın hal!

Fakat Yanık Hüseyin, bitikti. Bitik olduğunu belli etmiyordu. Yoksa bir adım atacak hali kalmamıştı. Kara Ahmed, ne de olsa acemi bir güreşçi idi. Hasmının derecesini o kadar tayin edemezdi. Eğer usta bir güreşçi olmuş olsa idi, hasmını neresinden tutup yeneceğini bilirdi. Hergeleci İbrahim, bu incelikleri bildiği için Ahmedin acemiliğini hoş görüyordu. O, yalnız Ahmedin cüretkâr ve cesur oluşunu sevmişti. Bir pehlivana da evvelâ bu, lâzımdı. Korkak bir pehlivan yarı bir güreşçi demektir. Fakat cesur ve cüretkâr bir pehlivan tam bir pehlivandır. Kara Ahmede güreşin incelikleri gösterilecek olursa tam bir pehlivan olurdu. Onun için başpehlivanlık yolu açıktı.

(Arkası var)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalin ile bir mülakat

"Bizim fedakârlıklarımıza nisbetle müttefiklerin yardımı pek az tesirlidir. Müttefikler gecikmeden taahhüdlerini yerine getirmelidir,"

Moskova, 5 (A.A.) — Amerikalı gazetecilerden bir grup Stalin'e tahrihi bazı sualler sormuşlardır. Stalin bu suallere lazım gelen tahrihi cevapları vermiştir.

Birinci soru: — İkinci cephe meselesinin Sovyet efkârı umumiyesindeki tesiri ne derecededir?

Cevap: — İkinci cephe meselesi Sovyet efkârı umumiyesinde birinci

dercede bir yer tutmaktadır.

İkinci soru: — Müttefiklerin Sovyet Rusya'ya yardımları ne kadar müesiridir. Bunu tanzim etmek kabilmidir?

Cevap: — Alman ordularının büyük bir kısmını kendi üzerine çekmiş olan Sovyet Rusyanın yapmakta olduğu fedakârlıklara nisbetle bu yardım pek az tesirlidir.

Bu yardımın inkişafı ve tanzimi lâzım olduğu gibi müttefikler gecikmeden taahhüdlerini tamamiyle ifa etmelidirler.

Üçüncü soru: — Sovyet Rusyanın mukavemetinin derecesi nedir?

Cevap: — Sovyet Rusyanın mukavemeti kuvvetli ve kabiliyeti Almanya veya herhangi bir müttefik devletinden kudreti kadar ve belki de o kudretten fazladır.

Londraya göre bu sabahki vaziyet

Londra, 5 (A.A.) — Stalingrad müdafileri hâlâ anudane mukavemette bulunmaktadırlar.

Sovyet tebliği: Stalingrad ve Mozdokta şiddetli çarpışmaların vukuunu bildirmektedir.

Almanlar Stalingrada müttefiklerin hücumlarında bulunmaktadırlar.

2 Alman piyade taburu altı hücumda bulunmuş ise de bu hücumlar tardedilmiştir.

Şehrin şimal batısında şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. Ruslar bir düşman karargâhına hücumda bulunmuşlar ve mühim kurmay vesikalara ele geçirmişlerdir.

Groznyde Almanlar ilerlemeler kaydetmişlerdir.

Mozdokta püskürtülmüşlerdir. Karadeniz bahriyesine mensub kıt'alar düşmandan bazı mevzileri geri almışlardır.

Ruslar Voronejde hücumda olmuşlar ve Alman mevzilerinden bazıları ele geçirmişlerdir.

Amerika Asyadaki İngiliz imparatorluğunu ele geçirmek istiyormuş

Tokyo, 5 (A.A.) — D. N. B.: Japon donanmasının sözcüsü M. Hiraide «Cephe askeri faaliyetleri muvafıklaştırdığı demektir. Amerikanların hayallerinin doğu Asyadaki İngiliz imparatorluğuna tevarüs etmek olduğunu söylemiştir.

Bunun içindir ki, Amerikalılar, bu çevrede şimdiye kadar ciddi mağlûbiyete uğramış bulduklarına rağmen Salomon adalarına karşı inad ve ısrarla harekete devam etmektedirler. Şimdilik burada cereyan eden çarpışmaların tafsilâtını vermek mümkün değildir.

Ruzvelt Türk Basın heyetini kabul etti

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

«Bu bölgeleri siz de geçeceksiniz. Benim gördüğüm dikkate değer şeyleri görmekten memnun kalacağınızı zannediyorum.»

Welles'in sözleri

Vaşington 4 (A.A.) — Son günlerde İngilterde Birleşik Amerika'ya gelen maruf 5 Türk gazetecisi dünkü Cumartesi günü M. Sumner Welles'in basın toplantısında hazır bulunmuşlardır.

Kendilerine hoş geldiniz diyen M. Welles, Türk gazetecilerinin, «Atatürkün dehası ve mesai arkadaşlarının yardımı ile kurulan dünyanın büyük demokrasilerinden birinin matbuat mümessilleri» sıfatıyla selâmlanmıştır.

M. Welles bundan başka, Birleşik Amerikanın Türkiye için beslediği yüksek takdir ve hayranlık duygularını da ifade etmiştir.

Grozny petrol şehri önünde çetin muharebeler oluyor

Almanlar dün Stalingrad'da amele mahallerine hücum ettiler, fabrikalar elden ele geçtiler.

Stokholm, 5 (A.A.) — Alman taarruzu bütün cenub cephesinde devam etmektedir.

Stalingrad'da terakkiler kaydedilmişlerdir.

Dün birdenbire topçu ateşini kesen Almanlar sanayi mahallerine hücum etmişlerdir. Birbirini arkasına yapıştırmış hücumlar neticesinde Ruslar geri çekilmişlerdir.

Bazı fabrikalar elden ele geçtikten sonra Rusların elinde kalmıştır.

Almanlar Rus hücumlarının gayet kuvvetli olduğunu itiraf etmektedirler.

Terekte Almanlar Rus müdafaa hatlarında yeni bir gedik açmışlardır.

Bir Moskova telgrafı Kafkasyada Grozny önünde muharebeler olduğunu bildirmektedir.

Keyfiyet Almanların burada terakkiler kaydettiklerine delildir.

Novorosiski cenubunda Almanlar ağır paha mukabilinde ilerlemeğe muvaffak olmuşlardır.

Almanlar Terek cenubunda iki şehir zaptettiler

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

man asker kollarına hücum etmişlerdir.

Terek cenubunda müstahkem mevki haline getirilen ve inadla müdafaa edilen Elgotovo ve Werchnijrup şehirleri hücumla zaptedilmiştir.

Stalingrad şehrinin şimal topraklarında düşman yeniden, tahkim edilmiş birçok evlerden çıkarılmış ve inadla süren çarpışmalardan sonra buralardan atılmıştır.

İlmen gölünün cenub doğusunda kuvvetlerimizin teşebbüsleri yeni başarılar elde etmiştir.

Sovyet tebliği

Moskova 4 (A.A.) — Sovyet

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

5/10/942 - 11/10/942 tarihlerine kadar muhtelif hatlarımıza kalkacak vapurların isimleri ve kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihlimlar

Karadeniz hattı — Salı 4 de (Tars), Cuma 4 de (Erzurum) Galata rihlimından.

Bartın Hattı — Cumartesi 18 de (Kades) Sirkeci rihlimından.

Mudanya hattı — Pazartesi, Salı 9 da (Trak), Çarşamba 16 da (Mara-kaz), Perşembe 16 da (Trak), Cuma 16 da (Mara-kaz), Cumartesi 14 de (Sus) ve Pazar 9 da (Mara-kaz) Galata rihlimından.

Bandırma hattı — Pazartesi, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus) Galata rihlimından, ayrıca Çarşamba ve Cumartesi 20 de (Anafarta) Tophane rihlimından.

Karabiga hattı — Salı ve Cuma 19 da (Bartın) Tophane rihlimından.

Ayvalık hattı — Çarşamba 12 de (Bursa), Cumartesi 12 de (Antalya) Sirkeci rihlimından.

İzmir sür'at — Pazar 13 de (İzmir) Perşembe 13 de (Tırhan) Galata rihlimından.

NOT: Vapur seferleri hakkında her türlü malumat aşağıda telefon numaraları yazılı acentelerimizden öğrenilebilir.

Baş Acente Galata — Galata rihlimi Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında 42362

Şube Acenteliği Galata — Galata rihlimi Mihalaka Liman Reisiği binası altında 40133

Şube Acenteliği Sirkeci — Sirkeci, Yolcu salonu 22740 (377)

Göring'in nutku

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bugün harbin 4 üncü senesinde bulunuyoruz. Alman milleti için şimdiye kadar vukua gelenlerin en ağır olanı bu savaşta hepimiz için bir tek vazife vardır ki, o da dakikla kaybetmeden hedefe doğru gayretlerimizle devam etmektir.

Bu sene mahsul buzlara dolu bir kışın ümid ettiremeyeceği bir derecede bereketli olmuştur. Abluka geçen harbde korkunç bir şey olmuştur. Almanya bugün de Alman çocuklarına tevcih edilen abluka dan muztarıdır. Geçen sene mahsul fena olduğu için vaziyet daha müşküldü. Fakat abluka silâhı artık Almanya dışı geçiremez. Bundan sonra onun kurbanı olacak olanlar daha ziyade İngilizlerdir. İlgal altında bulunan bütün memleketlerde, Belçikada, Holandada, Fransada, Norveçte bütün ahâlinin iase maddeleri hususunda ihtiyatları bile mevcuttur. Alman ordusunun ılgal ettiği muazzam arazi sayesinde ele geçen fazla mahsulden ilk olarak Alman milletinin müstefid olmaması lâzımdır ve böyle de yapılmıştır. Umumiyet üzere denilebilir ki, açlık artık bizim için değil, karşı taraf aleyhine çalışacaktır.

Tayyare hücumlarına mukabele

Bundan sonra İngiliz hava kuvvetlerinin yaptığı tedbiş akımlarından bahseden Mareşal Göring bu hususta şöyle demiştir:

Yüz veya iki yüz tayyare tarafından yapılan bombardımanların husule getirdiği tesirleri bilmez değiliz. Bu taarruzlar neticesinde birçok maddelerin kurban gittiğine de vakıf bulunuyoruz. Alenen iddia ediyorum ki, İngiliz tayyarecileri askeri hedeflere hücum etmemek için emir almışlardır. Elinize geçen İngiliz vesikalara bu iddianın ispat edecek mahiyettedir. Alman medeniyetinin muhteşem eserlerine karşı yapılan bu tahrib hücumları aynı zamanda Avrupa ve hattâ dünya medeniyeti için de muazzam zararlar husule getirmektedir. Bu tahribata karşı bütün nefretimi bildirmekle beraber aynı zamanda diyorum ki «Düşman Şarkta mağlûb edilecektir. O zaman İngilizlerle karşı karşıya kalacağız.»

Mareşal sözlerini şöyle bitirmiştir:

Ey Alman milleti, eğer harbi kaybedecek olursanız mahvolursunuz. Eğer yenilerseniz Yahudi esareti altına düşersiniz. Milletimizin hürriyeti, devletimizin azameti harbi kazanmamıza bağlıdır.

İlgal altındaki Fransada

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

lerin tevkifleriyle neticelenmiştir. Bunlar, İngiliz donanmasının yardımı ile Fransız kıyılarına taşınmış ve çıkarılmış beynelmilel komünistlerdir.

İlgal altında olmuştur Fransız topraklarında da uçaklar tarafından atılmış ve içinde yangın çıkaran kundakları taşıyan küçük baloncuklar bulunmuştur. Bunlar bilhassa; Aveyron, Charente, Correze, Creuse, Gresindret Loire, Lot, Puy - de - Dome, Tarn Et Garonne, Saone Et Loire ve Haute Vienne vilâyetlerinde ele geçirilmiştir.

Kafkasyada

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

duları bağımsızlığının bilirdiğine göre çünkü muharebelerin hedefi dağıldı. Sovyet mevzileri olmuştur. Bu mevziler ele geçirilmiş ve muhafaza edilmiştir.

Şimdiden karla örtülmüş olan yukarı Kafkasya geçidlerinde Alman hücum unsurları şiddetli muharebeler veriyorlar. Bu muharebelerde Alman dağ avcı birlikleri mevzilerini düzeltmişler ve düşmanın dağ muharebeleri için yetiştirilmiş kıt'alarını imha etmişlerdir.

Volga nehri «Sahibsiz bölge»

Londra 4 (A.A.) — Almanlar, Stalingrad'da Rusların Volga yolu ile malzeme almakta devam ettiklerini itiraf ediyorlar.

Alman radyosunda bir harb haberi şöyle demiştir:

Volga nehri «sahibsiz bölge» haline girdi. Gündüz gece Ruslar, nehri aşmaya ve malzeme, ylyecek ve takviyeler almağa devam ediyorlar.

Askeri vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Rus kuvvetlerinin tecrid edilmiş olacaklarını, Hazer denizi limanlarından ve bunlar arasında Baküden Volga nehri tarifiyle Rusyanın içlerine doğru yapılmakta bulunan muazzam nakliyatın kesileceğini ve böyle bir hal tahakkuk ederse Sovyet Rusyanın yarından fazla meflûç bir hale geleceğini kaydedilmektedir.

Sovyetlerin Stalingradın müdafasına verdikleri ehemmiyetin sebepleri şimdiye kadar bir çok defalar bahis mevzuu edilmiştir. Fakat, bu bahislerden hiçbirinin bu Moskova telgrafı kadar belîğ olmadığını itiraf etmek ve Stalingrad sahasında uzun zamandanberi cereyan etmekte olan büyük meydan muharebesinin mânasını buna göre tahlil çalışmak çok yerinde olur.

Gerçekten, Stalingrad muharebesi Almanlarla müttefikleri için bugün artık Odesa veya Sivastopol gibi sadece iderisine büyükçe bir kuvvet kapamış kuvvetli ve modern bir kaleyi düşürmekten ibaret bir iş halinden çıkmış, Alman ve müttefik ordularının büyük bir kısmını Sovyet ordusunun kezaalk büyük bir kısmı arasında ve Stalingrad şehrinin de tam bir ihtilâl ve inkilâb zihniyetiyle müdafaa edilen bir kale halinde ihtiva etmek üzere cereyan eden şimdiye kadar misli hiç görülmemiş korkunç bir meydan muharebesi haline inkilâb eylemiştir. Röyter ajansının Moskovadaki hususi muhabiri 3 Eylül tarihli bir telgrafında akibeti sallantıda olan Stalingrad şehrinin cereyan etmekte bulunan muharebe bakımından artık ayrı bir unsur olmaktan çıktığını ve bu şehrin, kendi etrafında girintili, çıkıntılı 300 kilometreye yakın bir saha tutan bir cephe üzerinde devam eden muharebele karşı karşıya olduğunu bu bakılati en doğru olarak ifade eylemiştir.

Biz, Stalingrad'daki Sovyet müdafasının tarihi ehemmiyetini inkâr etmek fikrinde değiliz. Esasen, Sovyetlerin düşmanları olan Almanlar bile bunu inkâr etmemişler ve bundan zaman zaman resmî sözcüklerinin lisanile bahşeymişlerdir. Bizim maksadımız, bu hakikatle birlikte Stalingradın, şimdiye kadar karşılarında hiçbir kaleyi taşıyan muayyan Alman ordusu tarafından henüz alınamamasına salk olan diğer sebepleri de ortaya koymağa çalışmaktır ibaretidir.

2 — Mısır cephesinde:

Mareşal Rommelin günlerdenberi Berlinde bulunduğu diğer gazete havadisleri arasında bilhassa Alman propaganda nazırı Dr. Goebbels'in evindeki gazeteciler toplantısında mareşalin söylemiş olduğu nutuktan anlaşılmalıdır ve buna göre İngilizlerin El Alemeyn cephesinin orta kısmına karşı olan son taarruzlarını bilerek veya bilmiyere Mareşal Rommelin ordusunun başından ayrılmış olduğu bir strada yapılmış oldukları da meydana çıkmaktadır.

Mareşal Rommelin nutkunda ehemmiyetle dikkati çeken bir çok noktalar vardır ve bunların en başında, içinde yaşamakta olduğumuz İkinci Dünya Harbinin en büyük muvaffakiyetlerinden birini münahasıran şahsının tesirle kazanmış

olduğuna şüphe caiz olmuştan bu komutanın büyük muvaffakiyetinin sırrını askerinin kıymetine ve komutanların dirayetine atfetmek suretiyle gösterdiği büyük tevazu gelmektedir. Mareşal Rommel bu büyük tevazu ile muhalefak bir kat daha yükselmiştir ve 1914 harbinin son senesinde daha kurmay yüzbâşı rütbesinde iken o zamanki Almanyanın en büyük nişanı olan ve gene o zamanki üç harb senesinden sonra Alman ordusunun ancak mahdud bazı uzuvlarında bulunan Pour le mérite nişanı nı alabilmiş olmasının sırrını zah eylemekte olduğu gibi mükemmel yeti bütün dünyaca malum olan Alman ordusunun yüksek sevk ve idare mekanizmasında hakikaten ehemmiyetli bir mevki ılgal etmekte olduğunu da kendi harb hareketleriyle olduğu kadar sözlerle dahi isbat etmektedir.

3 — Uzakdoğuda:

Japonların Amerika - Avustralya kuvvetlerinin taarruzi hareketleri karşısında Salomon adalarından sonra Yeni Gine adasına şark kısmında da güç bir duruma düştükleri ve son çekildikleri Owen Stanley dağları geçidlerinde dahi barınmayarak Moesbey limanının 65 : 70 Km. kadar şimalinde bulunan bir mevkiye kadar çekilmelelerini temdid ettikleri ve Birleşik Amerika'nın Pasifik Okyanusunun en şimalindeki Aleout adalarının orta kısmında bulunup altı büyük adadan mürekkep olan Andrianos grupunu da ılgal etmek suretiyle Aleoutların garb ucunda ve Japon ılgal altındaki Kiska adasını kolayca bombardıman edebilecek bir hale geldikleri Birleşik Amerika - Avustralya membağlarından verilen son haberlerden anlaşılmalıdır.

Japonlar ise bu hususlar hakkında henüz hiç bir esaslı haber nesretmemişlerdir.

Acaba, Japonlar niçin susuyorlar ve hasımlarının şimal, orta ve cenub batı Pasifikte henüz tam manasile kuvvetli bir hale gelmemiş olmalarına rağmen bir kısım ka-zançlarını kolaylıkla ellerinden çıkarmayı göze mi almışlardır? Bu sualın cevabı elbette müsbet olamayacaktır ve kanaatimizce bu sualın şimdilik en doğru cevabı bir taraftan Amerika - Avustralya haberlerini kaydederken diğer taraftan da Japon haberlerine intizar etmek olacaktır.

K. D.

Yeni Ginede Aleutiende müttefikler ilerliyorlar

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

sında müttefik torpil teşkili limanda demirli iki gemi keşfetmiştir. Sanıldığına göre üç hafif kruvazörle orta büyüklükte iki ticaret gemisine kısa istifadan atılan torpillerle isabetler olmuştur.

Oven Stanley:

İleri kollarımız Efeji'ye kadar hareketlerine devam etmişler ve burada düşmanın birçok mühimmat ve ikmal depolarını ele geçirmişlerdir.

Vaşington, 4 (A.A.) — Amerika kıt'aları Aleutian adalarında Andrenos mevzilerini hiçbir mukavemetle karşılaşmadan ılgal etmişlerdir.

Pek yakında ..... Sinemasında

ZEYNEBİN AŞKI

Baş rollerde ALMAÇI GÜZELİ FİLMİNİN Baş artisti

Musiki Adaptasyonu KEMANI SADİ İŞLAY

40 kişilik Küme saz heyeti

25 kişilik Büyük Koro heyeti

HEDY LAMARR — JUDY GARLAND LANA TURNER — JAMES STEWART

gibi en büyük sinema yıldızlarının toplandıkları ve bütün revilerin, liks ve ihlâgının timsali olan film

ZIEGFELD YILDIZLARI

şahsesinin ilk irası şerefine MEVSİMİN BİRİNCİ GALA SUARESİ Ünimizdeki Perşembe akşamı

SARAY SINEMASINDA

NEVROZİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İZMİRDE ANKARA PALAS OTELİ

İzmirin en temiz, en modern ve mazbut alle otelidir.

Hükümet karşısında denize nazır ve gayet havadar, lokanta, pastahane ve kiraathaneyi cami ve servisi gayet muntazamdır.

Telefon: 3438
Telgraf: İzmir Ankarapalas

İZMİR KURTULUŞ Cam ve Şişe Fabrikası

**SADIK
Gürtunca**

Memleket sanayinde büyük bir eser olan fabrikamız her türlü modern teknikle tekâmül ederek büyük ihtiyaçlara cevap vermeğe başlamıştır.

SİPARİŞ KABUL EDİLİR

Lamba, Lamba şişesi, Sürahi, Kavanoz Çay ve Su bardağı ve blümm züccacıye... Adres: İzmir Gaziler caddesi No. 212 Telefon 3732..
Telgraf adresi: Kur Cam

Dikkat: İzmir Kurtuluş cam fabrikası sahibi Sadık Gürtunca fabrikasına, kurdurmuş olduğu muazzam ocaklar sayesinde pencere camları da imal etmeğe muvaffak olmuştur. Fabrikada pencere camlarını imal etmek için her ebadda camlar hazırlanmıştır. Fabrika imal ettiği camları yurdumuzun en kıyta köşelerine kadar sevketmeğe amade olduğu gibi sayın müşterilerinin siparişlerini vesika vesale gibi muamelelere ihtiyaç göstermeksiz deruhde etmektedir.

Bayramda yalnız KIZILAY GAZETESİ ÇIKACAKTIR

İLÂNLARINIZI VERMEKLE HEM KENDİNİZE ve HEM DE KIZILAY'a yardım etmiş olacaksınız.
MÜRACAAT YERİ:
İLÂNCILIK KOLLEKTİF ŞİRKETİ
İstanbul: Ankara caddesi Kahramanzade han Tel: 20094-95

Dikkat İkinci ilân 5/10/942

İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Bilumum fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi büyük ve küçük imalâtla iştigal edenlerin nazarı dikkatine:

Odamıza kayıtlı ve kayıtsız fabrikatörler ve sanayi müessese sahipleri ile keza her nevi imalâtla iştigal eden atölye sahipleri ilân tarihinden itibaren en geç bir ay zarfında odamız sanayi şubesi müdürlüğüne şifahi müracaatla tevzi edilmekte olan sanayi siciline aid bedelsiz matbu beyannamelerden alarak ikmal ile sanayi şubesi müdürlüğüne imza mukabilinde iade etmeleri ehemmiyetle rica olunur.

Müddeti zarfında veya müracaat etmekten istinkâf edenler Ticaret ve Sanayi Odaları kanununun madde mahsusuna tevfi kan teziye edilecektir.

NOT: Odaya kayıtlılar sicil vesikalarını kayıtsızlar ise ünvan tezkerelerini hini müracaatlarında birlikte getirmeleri lâzımdır. (320)

ADEMİ İKTİDAR VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

FORTOBİN

S. V. İ. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR

HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228

REÇETE İLE SATILIR

Belkiki Vitamini BELFAM KREMLERİ

A. D. VİTAMİNLERİLE B. VİTAMİNİ Grupunu taşıyan
BELFAM TEDAVİ KREMİ

Gençlik ve körpelik verir, buruşukluklardan kurtarır, sivilce ve ergenlikleri kat'i surette tedavi eder, Genç, sıhhatli, pembe bir ten kazandırır.

A. C. VİTAMİNLERİLE B. VİTAMİNİ Grupunu taşıyan

YARIM YAĞLI BELFAM GÜZELLİK KREMİ

Cildin mesamelerini temizleyerek teneffüsünü temin eder, Cildi besler, yumuşatır, bozamaz, buruşurtmaz, bütün bir güzellik yaratır.

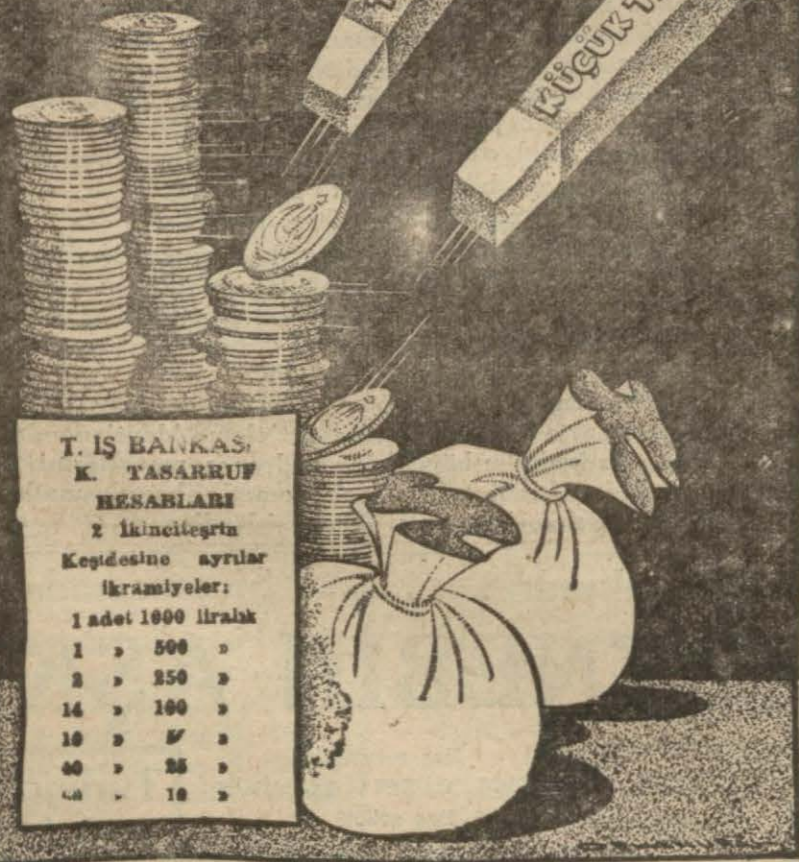
Parfümerilerle Eczanelerden arayınız.

SEFALİN

NEZLE - GRİP - BAŞ - DIŞ

ve bütün ağrıları derhal keser. Her eczaneden arayınız

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI
K. TASARRUF
HESAPLARI

2 İkincileğrin

Kesidesine ayrılar

İkramiyeler:

1 adet 1000 liralık

1 » 500 »

2 » 250 »

14 » 100 »

10 » 50 »

40 » 25 »

40 » 10 »

KIŞA Rahatça Girmek için

RADYO

PAZARTESİ, 5/10/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücutumuzu çalgıtaralam, 7.40: Ajans haberleri, 7.55: Radyo salon orkestrasi, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.45: Ajans haberleri, 13: Sarkı ve türküler, 18: Saat ayarı, 18.03: Fasil heyetü 18.45: Radyo dans orkestrasi, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 Balık, 19.55: Hiçaz makamından şarkılar, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir şarkı öğreniyoruz, 21: (Günün meseleleri), 21.15: Violonsel solo, 21.30: Köşme (Kitapsevnenler saati), 21.45: Radyo senfoni orkestrasi, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Bu yeni ve cazip güzellik reçetesini kullanırsanız, Bu kelimeler size de hitap edilebilir.

Her genç kız, kulağına hafif sesle «sana perestiş ediyorum» kelimelerinin mırıldanması hülyasını besler. Bu iltifata pek yakında muhatap olabilirsiniz. Çabucak sevimliliğinizi yükseltir, gayri kabilli mukavemet bir cazibeye malik olabilirsiniz. Bunun temini de gayet kolaydır. Çünkü yeni bir güzellik reçetesi meydana çıktı. Bu reçete sayesinde en sert ve en donuk bir cild kadife gibi yumuşayıp beyazlanacak ve cidden oksamak arzusu- nu uyandıracaktır. Siyah noktalarla ve gayri saf maddelerle dolu olmuş ve donuk bir ten yalnız bir kaç gün zarfında taze ve saf bir hal alacak ve cazip bir sevimlilik arzedecektir. Bir mütehassısın aşağıdaki tavsiyesini okuyunuz: «Hazmettirilmiş taze krema ve zeytin yağının cild üzerinde güzelleştirici bir tesiri vardır. Bunlar şimdi diğer kuvvetlendirici ve besleyici ve sıkıştırıcı cevherlerle karıştırılarak cild gıdası olan (Beyaz yağsız Tokalon kreminin terkibine ilâve olunmuştur. Üç gün zarfında yağsız Tokalon kremi, hiç ümid etmediğiniz bir derecede cildinizi güzelleştirecektir. Bu cild gıdası yağsız Tokalon kreminin memnuniyetbahş neticesi garantilidir. Aksi halde paranız fade olunur.

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU
Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümünelerini havidir. Ambalaj ve sevk masraflı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz. Tokalon servisi 4-H Posta kutusu 622, İstanbul.

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

İlaç, müstahzarat ve kimyevî terkiplerden bahsedilen her yerde MERCK ismi hususî bir takdirle anılır.

EMerck

KİMYA FABRİKASI - DARMSTADT - TESİSİ 1827